

Jan-Pieter Teunisse, © Bianca Toeps

De Academische Werkplaats Autisme (AWA) heeft als doel wetenschappelijke autismekennis beter te laten doorstromen naar de praktijk. Jan-Pieter Teunisse - ggz-psycholoog en lector Levensloopbegeleiding bij Autisme aan de HAN - is een van de onderzoekers van het AWA-project Beeldvorming en Inclusie.

Echte inclusie bereik je niet in je eentje

Door Julie Wevers

Wat is het Capability College?

'Wij gaan er bij dit project van uit dat er niet één juist beeld bestaat van autisme. Iedereen met autisme is immers weer anders. Daarom is het zo belangrijk dat mensen met en zonder autisme elkaar ontmoeten. Het Capability College van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) is zo'n ontmoetingsplek. Hier leren jongeren met autisme straks samen met studenten Social Work - toekomstige hulpverleners dus - in een cursus hoe ze hun leven vorm en betekenis kunnen geven. Tijdens deze cursus - die nog ontwikkeld moet worden - zal iedereen gelijkwaardig zijn. Uitgangspunt is dat iedereen in principe kwetsbaar is, of je nou autisme hebt of niet. De jongeren met autisme - dat kunnen zelf ook studenten zijn, maar ook jongeren die al werken of op zoek zijn naar werk - zitten er dan ook nadrukkelijk niet als hulpvragers. In de praktijk is dit trouwens nog best ingewikkeld, zo merkten we tijdens de eerste pilot. Zo gaven jongeren met autisme tijdens het kennismakingsronde heel andere informatie over zichzelf dan de jongeren zonder autisme. De eerste groep hoopte bijvoorbeeld dat de cursus hen zou helpen bij het vinden van toekomstperspectief, terwijl de tweede groep deelnam in het kader van hun opleiding. Samen met ons overwegend ervaringsdeskundige panel onderzoeken we hoe we het beste met dit verschil om kunnen gaan. Tijdens de pilot bleek het prima mogelijk te zijn om met verschillende motivaties en achtergronden deel te nemen, terwijl de gelijkwaardigheid (niet: gelijkheid) gewaarborgd blijft.'

Wat gaan jullie tijdens de cursus concreet doen?

'Wij gaan theoretische kennis over zaken als zingeving en sociale netwerken zoveel mogelijk vertalen naar het dagelijks leven van de jongeren. Doel is vooral dat zij inzicht krijgen in de verschillende manieren waarop je over je eigen leven kunt nadenken. Waarom doe je eigenlijk wat je doet? Zit je bijvoorbeeld bij die voetbalclub omdat je beter wil worden in

die sport of vooral omdat je andere mensen wil ontmoeten? Welke waarden zijn voor jou belangrijk en hoe kun je daar meer ruimte voor creëren in je leven? En van welke netwerken zou je wellicht meer gebruik kunnen maken? Alle informatie hierover komt uiteindelijk te staan in hun individuele portfolio.'

Wat levert dit project concreet op voor mensen met autisme?

'Studenten Social Work leren dat mensen met autisme onderling heel verschillend kunnen zijn. En dat zij vaak dezelfde dromen hebben als zichzelf. Wij hopen dat zij dit beeld straks meenemen in hun werk als hulpverlener en dat dit leidt tot een gelijkwaardiger relatie met toekomstige cliënten met autisme. Deelnemers met autisme helpt het om erachter te komen waar zij met hun leven heen willen en hoe ze betekenis kunnen geven aan dat leven. Het portfolio dat ze tijdens de cursus hebben gemaakt kan een goed hulpmiddel zijn om verdere stappen te gaan zetten, al dan niet met ondersteuning. Iemand kan tijdens de cursus bijvoorbeeld ontdekken dat hij helemaal niet zo gelukkig is met zijn baan. Dat hij er weliswaar in is geslaagd om te participeren, maar dat hij zich er op de werkvloer eigenlijk nooit écht bij hoort voelen. Die persoon kan dan bijvoorbeeld besluiten om daar aan te gaan werken, samen met zijn collega's en leidinggevende. Want echte inclusie bereik je niet in je eentje, dat doe je samen.' ●

De Academische Werkplaats Autisme (AWA) is opgericht op advies van de Gezondheidsraad

met als doel wetenschappelijke autismekennis beter te laten doorstromen naar de praktijk. De door ZonMw gefinancierde AWA komt met concrete producten die inzetbaar zijn in beleid, zorg en onderwijs.

